

Advies aan Provinciale Staten	
Tbv Statenvergadering d.d	6-11-2017
Commissie	Ruimte Wonen & Water
Datum commissievergadering	19-10-2017
Onderwerp:	Voordracht Ontwerp verklaring van geen bedenkingen (vvgb) bij omgevingsvergunning Project versterking Markermeerdijken (VD-68).

Uw contactpersoon

K. Mellema

AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 3924

mellemak@noord-holland.nl

26 oktober 2017

1|5

De commissie adviseert de Voordracht Ontwerp verklaring van geen bedenkingen (vvgb) bij omgevingsvergunning Project versterking Markermeerdijken (VD-68) als bespreekstuk te agenderen voor de PS vergadering van 6 november 2017.

Voor de behandeling van dit punt in de commissie RWW: zie hieronder het uittreksel uit het conceptverslag van de vergadering van de commissie RWW van 19 oktober 2017.

6a. Voordracht Ontwerp verklaring van geen bedenkingen (vvgb) bij omgevingsvergunning Project versterking Markermeerdijken

De voorzitter licht toe dat gedeputeerde Van der Hoek gedeputeerde Loggen vervangt. De commissie wordt gevraagd PS te adviseren over de voordracht die wordt behandeld in de PS-vergadering van 6 november 2017. Op 28 september 2017 was er een werkbezoek aan en een technische briefing van de commissie RWW, NLM en EEB over de Markermeerdijken. De presentaties en het concept-verslag van de technische briefing zijn toegevoegd aan de stukken voor dit agendapunt.

Voor het agendapunt zijn er veertien sprekers aangemeld die achter elkaar zullen spreken. De vragen vanuit de commissie zullen daarna worden gesteld.

INSPREKERS

VRAGEN UIT DE COMMISSIE

EERSTE TERMIJN

Mevrouw **De Groot** (SP) merkt op dat er enige tijd geleden er al sprekers in de commissie zijn geweest. Toen vond de SP dat, net als de bij de kustbebouwing en de Oostelijke Vechtplassen, de commissie niet voldoende in de gelegenheid was gesteld om met de inwoners te spreken. Er zijn sprekers bij wie de bezwaren voor het belangrijke project niet zijn weggelaten, alhoewel het vorige gesprek met de commissie wel wat geholpen heeft. Mevrouw De Groot vraagt hoe het verder gaat; worden de sprekers serieus gehoord en de plannen opgevolgd; hebben ze gelijk en hoeft er nu niet zo zwaar ingezet te worden als bedacht is; zijn de dijken grotendeels sterk genoeg, te meer omdat ze aan het Markermeer, de Dode Zee van Noord-Holland, liggen? Mevrouw De Groot hoopt dat zij na afloop het idee zal hebben dat de commissie kan instemmen met de vvgb, maar krijgt er steeds meer twijfels over.

In 2018 worden de eerste projecten voor subsidie ingediend. Mevrouw De Groot vraagt of de gedeputeerde al een idee heeft van de aanvragen die er gaan komen. Zij wil bij de meekoppelkansen niet alleen gaan voor economie, dus niet alleen voor kansen voor exploitanten van vakantiehuisjes en de horeca, maar ook voor de "gewone" mensen met een kleine en zeer kleine beurs. Ze roept op om het toerisme probleem dat Amsterdam over zich heeft laten komen niet op te lossen. De Markermeerdijken mogen vooral voor de rustzoekers blijven.

De technische vragen over bijlage 3 zijn goed beantwoord. Als het gaat om bijlage 1, de voordracht, vraagt mevrouw De Groot waarom de activiteit bouwen van een bouwwerk door HHNK is ingetrokken.

De **voorzitter** wijst erop dat de SP-fractie bijna door de spreektijd heen is.

De heer **Kramer** (GroenLinks) zegt dat zijn belangrijkste bedenking de methode van dijkversterking betreft die hoe dan ook leidt tot aantasting van de monumentale en cultuurhistorische waarde van de dijken en de omgeving. Dit staat ook in de voorliggende stukken en wordt dus erkend. Het Rijk heeft een alternatieve methode van innovatieve bemaling in combinatie met het beginsel van bewezen sterkte niet nader willen onderzoeken. Er ligt in de Tweede Kamer nog steeds een motie op de plank die wacht op behandeling na het aantreden van de nieuwe regering. De heer Kramer vraagt of niet eerst duidelijk moet zijn wat de Kamer hiermee doet voordat PS het besluit nemen om een vvgb af te geven.

Bij de recente bijeenkomst van de Alliantie bleek een breed draagvlak te bestaan voor de meeste deelprojecten. Vanavond wordt een ander beeld opgeroepen. De heer Kramer heeft een aantal insprekers niet gezien tijdens de bijeenkomst van de Alliantie en vraagt of ze wel waren uitgenodigd. Hij krijgt de indruk dat er geen noodzakelijk draagvlak is. In de ruimtelijke onderbouwing passeren weliswaar alle projecten de revue, maar gezien de eerdere toezeggingen van gedeputeerde Loggen verwachtte de heer Kramer dat er over de afzonderlijke projecten nog apart gesproken zou worden, net als over de ins and outs van de meekoppelkansen, zodat PS per project kunnen ingaan op specifieke bezwaren vanuit de bevolking. Dit lijkt mosterd na de maaltijd als er eerst een ontwerp-vvgb wordt vastgesteld.

Alles overziend heeft het de voorkeur van de GroenLinks-fractie om nu te volstaan met commentaar en nog geen uitspraak te doen over de ontwerp-vvgb.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) merkt op dat de Markermeerdijken 1,2 miljoen mensen beschermen. Bij toetsing in 2006 bleek de dijk op enkele plekken niet sterk genoeg is. Het CDA twijfelt niet over nut en noodzaak van de integrale visie op waterveiligheid. Wel ziet het verschil in aanpak, onderzoek en proces zoals bij Uitdam. Daardoor ontstaat een verschil in beleid waarvan mevrouw Haagsma zich kan voorstellen dat dit vreemd overkomt op de bewoners. Ook zij vindt de borging van onafhankelijk onderzoek belangrijk en ook zij refereert aan de motie. PS kunnen niet allerlei verklaringen van experts op hun merites beoordelen, maar zij heeft vragen over de tijdigheid van de huidige besluitvorming. Zij vraagt de gedeputeerde wat de invloed is als de verklaring niet wordt afgegeven of als op de motie in de Tweede Kamer wordt gewacht. Mevrouw Haagsma staat achter veel projecten, maar kan zich voorstellen dat er naar het proces en het onderzoek worden gekeken.

De heer **Rook** (D66) leest in de stukken dat het voorleggen van een vvgb niet verplicht is en dankt GS dat zij dit toch doen. Het is een omvangrijk project waar veel bewoners bij betrokken zijn. In een werkbezoek met bewoners en partijen zijn PS geïnformeerd, maar er is een verschil met wat er vanavond te horen is. De heer Rook vindt het belangrijk dat zichtbaar wordt wat de zienswijzen zijn en hij vraagt of PS die te zien krijgen en ruimte hebben om daarop te reageren.

De meekoppelkansen zijn belangrijke onderwerpen in het geheel. Natuur en recreatie worden in fase 1 goed aangepakt en daar is de D66-fractie positief over. Er zijn ook andere meekoppelkansen en de heer Rook is benieuwd hoe die in fase 2 vorm gaan krijgen.

De heer **Voskuil** (PvdA) begrijpt uit de inspraak van vanavond dat er geen discussie is over de vraag of dijken veilig moeten zijn. De vraag die voorligt is hoe daarmee omgegaan moet worden en wat de gevolgen voor de omwonenden zijn. De insprekers zijn betrokken mensen die met veel passie spreken over hun dijk en wat daar gebeurt. De heer Voskuil wil ze daarvoor bedanken en een compliment maken omdat het mooi is als mensen zo betrokken zijn bij hun eigen leefomgeving.

De boodschap die in eerdere gesprekken naar voren is gekomen, is dat het pijnpunt zit in verschil van opvatting over het voorstel en het plan dat in ontwikkeling is, en de ideeën die de bewoners zelf hebben. Het gaat dan niet meer om veiligheid van de dijken, maar over tegenstellingen in cijfers, rekenmethoden, bureaucratie en de oplossing voor bepaalde tracés. De heer Voskuil ziet dat daarbij het gezamenlijke doel van de cultuurhistorische waarde en de veiligheid uit het oog wordt verloren en vindt dat jammer.

Een aantal sprekers heeft opgemerkt dat niet de gehele dijk is doorgerekend volgens de methodiek van bewezen sterkte die bij Uitdam heeft gezorgd voor een andere aanpak. De heer Voskuil hoort graag van de gedeputeerde wat zo'n toets kan opleveren. Hij sluit zich aan bij de andere vragen die zijn gesteld. Hij sluit af met de wens dat er net zo hard gewerkt wordt aan het herstel en behoud van een goede verstandhouding tussen de overheid en de bewoners als aan de veiligheid.

Mevrouw **Rommel** (VVD) merkt op dat de VVD veel mensen heeft gesproken op diverse bijeenkomsten en de zorg van de bewoners begrijpt en hun betrokkenheid, inzet en kennis erkent. Het gehele dijktraject is een provinciaal monument wat het lastig maakt om keuzes te maken, maar het gaat ook om de veiligheid van 1,2 miljoen Noord-Hollanders. Zij vindt het erg belangrijk dat bewoners en belangengroeperingen bij dit project worden betrokken en betrokken blijven; er moet een breed draagvlak zijn. Mevrouw Rommel constateert dat veel bewoners het idee hebben dat niet alles goed doorgerekend is. Ze vraagt of de gedeputeerde daarover en over de communicatie en de innovatietechnieken meer kan zeggen.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) was ook bij de presentatie van de Markermeerdijken en was toen enorm onder de indruk van de kennis en kunde van de aanwezigen. Zij heeft het merendeel van de sprekers van vanavond tijdens die bijeenkomst niet gezien en vraagt zich af of die uitgenodigd waren. Zij krijgt niet de indruk dat heel veel bewoners zijn meegenomen in het proces. Mevrouw De Meij wil niemand beschuldigen, maar vraagt zich af waarom het bij Uitdam wel gelukt is om tot andere technieken te komen en elders niet. Zij vraagt of de gedeputeerde bereid is om onderzoek te doen naar de rest van de dijk, zoals de sprekers vragen.

De heer **Klein** (CU-SGP) zegt dat het grote project invloed heeft op een heel karakteristiek stuk van Noord-Holland en dat men daarom heel zorgvuldig moet werken. Aan de andere kant is het interessant dat de huidige dijk het resultaat is van eeuwenlang cultuurontwikkeling en versterking van de waterveiligheid. De sprekers en de reacties geven aan dat er twijfel is over de mate waarin de waterveiligheid leidend is. De heer Klein vindt het belangrijk om die centraal te stellen. De meekoppelkansen mogen niet leidend worden. Zijn gevoel is dat een aantal bewoners vindt dat de historische en landschappelijke waarden in het proces te weinig aandacht krijgen. De grote vraag die boven de markt hangt is of de methodiek van bewezen sterkte en de pompen op de Houtribdijk voldoende alternatief zijn voor de plannen. De Tweede Kamer twijfelt daar nog over en de discussie met de minister is nog niet afgerond. De heer Klein vraagt zich af of het verstandig is om nu een vvgb af te geven of dat beter gewacht kan worden op wat bij de landelijke overheid gebeurt. Hij krijgt daarop graag een reactie van de gedeputeerde.

De **voorzitter** geeft aan dat de heer Klein bijna door zijn spreektijd heen is.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) heeft weinig toe te voegen aan wat al is gezegd en sluit zich aan bij de vragen over het proces en de rol van de Tweede Kamer. Zij benadrukt dat men niet moet vergeten dat de klimaatverandering een grote rol gaat spelen en dat er mogelijk meer van dit soort situaties ontstaan. Zij herinnert eraan dat het belangrijk is dat PS hun verantwoordelijkheid nemen in het realiseren van het Klimaatakkoord van Parijs.

De vergadering wordt tien minuten geschorst.

De heer **Van der Hoek** (gedeputeerde) zegt te willen beginnen met een algemene reactie op wat de sprekers hebben ingebracht en dat hij daarna zal ingaan op de specifieke vragen van de partijen. Hij heeft de vele zorgen gehoord. Er is natuurlijk veel begrip voor de optiek van de bewoners en hun betrokkenheid. In het kader van de ontwerp-vvgb wil hij een aantal zaken scheiden en alleen ingaan op de dingen die daarmee te maken hebben.

Er wordt gesproken over het afgeven van een vvgb, maar het gaat om een ontwerp-vvgb. De definitieve vvgb komt nog in de commissie en uiteindelijk ook in PS. Durgerdam is genoemd, maar zit niet in de ontwerp-vvgb. De gedeputeerde gaat daar vanavond dan ook niet op in.

Er is opgemerkt dat het niet het juiste tijdstip is voor een ontwerp-vvgb. Dit suggereert dat er een keuze kan worden gemaakt door PS door er wel of niet iets mee te doen. De gedeputeerde zegt dat het niet zo werkt; het hoogheemraadschap/de Alliantie heeft een aanvraag gedaan en vervolgens moet de provincie daar volgens de juiste procedures mee aan de slag. Vandaar dat de ontwerp-vvgb voorligt.

Er zijn opmerkingen gemaakt over de communicatie en participatie. Deze zijn geen onderdeel van de afweging bij ruimtelijke ordening, maar absoluut zeer belangrijk. De gemaakte opmerkingen, maar ook andere die al gemaakt zijn in relatie tot de Alliantie, zijn genoteerd en worden meegegeven aan gedeputeerde Loggen die ze in het proces richting het hoogheemraadschap en de Alliantie zal inbrengen.

De ontwerp-vvgb gaat niet over de stenen, het strand of de fietspaden maar over de ruimtelijke ordening en of er een strijdigheid is met het bestemmingsplan. Ook gaat de ontwerp-vvgb niet over de meekoppelkansen, die niet leidend zijn. De gedeputeerde wil het bij die opmerking houden, want ook de meekoppelkansen zijn niet aan de orde bij de ruimtelijke ordeningprocedure.

De vraag of nut en noodzaak zijn aangetoond is veel genoemd. In de optiek van GS is die aangetoond in de onderzoeken door de specialisten. De minister heeft vervolgens de opdracht gegeven waardoor het proces is gestart en PS hun rol moeten spelen.

De SP heeft gezegd dat de inwoners niet voldoende zijn betrokken. De gedeputeerde hoopt dat dit niet geldt voor dit onderwerp, want vanuit PS en GS zijn er diverse werkbezoeken georganiseerd en is er veel gesproken met bewoners. Zijn beleving is dat de aandacht er zeker is. Ook vanavond heeft men de mogelijkheid gekregen om zijn verhaal te doen.

Mevrouw **De Groot** (SP) constateert dat er vanavond een hoop mensen zijn gekomen die zij niet eerder heeft gesproken. Daarom vraagt zij zich af of iedereen voldoende is gehoord.

De heer **Van der Hoek** (ged.) antwoordt dat hij die vraag niet voor mevrouw De Groot kan beoordelen, omdat GS niet verantwoordelijk zijn voor dat gehele proces.

Er werd gevraagd of de dijken sterk genoeg zijn. De gedeputeerde antwoordt dat dit niet zo is en dat anders de discussie vanavond niet gevoerd hoefde te worden. Er zijn voor 2018 geen aanvragen voor meekoppelkansen gedaan. De aanvraag voor het bouwwerk is ingetrokken omdat de welstandscommissie van de betreffende gemeente vond dat de aanvraag verder moest worden uitgewerkt.

GroenLinks heeft gevraagd naar de methode, die leidt tot een aantasting. De gedeputeerde denkt dat het proces van ruimtelijke ordening en de vervolgstappen de aantasting raakt, maar dat dit juist is wat men zo goed mogelijk probeert te regelen.

Het CDA en andere partijen hebben gevraagd of op de Tweede Kamer moet worden gewacht. De gedeputeerde vindt dat dit niet hoeft. Het gaat om een ontwerp-vvgb en het is de verwachting dat tegen de tijd dat men toe is aan de definitieve vvgb de Kamer al een uitspraak heeft gedaan. Ook werd opgemerkt dat nog over de projecten zou worden gesproken. De gedeputeerde kan dit bevestigen, maar dit gaat over de projecten/meekoppelkansen die pas in een later stadium aan de orde komen.

D66 heeft gevraagd of zij de zienswijzen te zien krijgt en hoe de meekoppelkansen in fase 2 eruit zien. De gedeputeerde zegt dat de zienswijzen zeker te zien zullen zijn en dat fase 2 vanavond niet aan de orde is. Er is gevraagd waarom niet de hele dijk is doorgerekend. Naar de mening van GS is dat wel gedaan en de gedeputeerde herkent de opmerking niet. De innovatietechnieken zijn voor de vvgb niet van belang, maar het is een belangrijk onderwerp. 50PLUS heeft gevraagd of er nader onderzoek wordt gedaan. De gedeputeerde zegt dat op basis van de rijksrichtlijnen al heel veel onderzoek is gedaan en dat dit wordt gecontroleerd, maar dat GS het zeker belangrijk vinden dat gezien de discussie en de vragen van PS en de insprekers een verfijning van de onderzoeken van belang is en dat de innovatie daarin een belangrijk aspect moet zijn.

De heer **Voskuil** (PvdA) zegt dat hij niet heeft opgemerkt dat de dijk niet is doorgerekend, maar dat de hij de indruk van de insprekers heeft gekregen dat de bewezen sterkte-systematiek niet op de hele dijk is losgelaten. Hij heeft gevraagd of dat klopt en wat er gebeurt als dat alsnog wordt gedaan. Hij wil daaraan koppelen dat hij het op prijs stelt als een aantal specifieke vragen die vanavond gesteld zijn, ook al maken die misschien geen deel uit van het ontwerp-vvgb-traject, schriftelijk beantwoord worden.

Mevrouw **De Groot** (SP) constateert dat de ontwerp-vvgb inhoudt dat de plannen ter inzage komen te liggen en dat men daarop bezwaar kan maken. Dit is weer een extra gang voor degenen die het betreft. Zij vindt daarom dat de ontwerp-vvgb niet ter inzage moet worden gelegd.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) merkt op dat de gedeputeerde zei dat er niet gewacht hoeft te worden op de motie in de Tweede Kamer. Zij vraagt waarom men daar niet op zou wachten; wat maken die paar maanden op zo'n lange tijd uit?

De heer **Kramer** (GroenLinks) sluit zich aan bij de gestelde vragen.

De heer **Van der Hoek** (ged.) antwoordt dat de bewezen sterkte-systematiek niet op de hele dijk is toegepast omdat de minister dit zo heeft aangewezen. De provincie heeft daar geen zeggenschap over. De specifieke vragen die gesteld zijn schriftelijk beantwoorden is lastig, maar de reguliere gedeputeerde komt in de verdere behandeling van het stuk terug op de gemaakte opmerkingen.

De heer **Voskuil** (PvdA) gaat hiermee akkoord als de vragen daar dan ook in terugkomen.

De heer **Van der Hoek** (ged.) begrijpt dat de SP een soort stemverklaring aflegt waarin zij zegt dat de vvgb niet ter inzage moet worden gelegd. Het lijkt hem juist goed om dit wel te doen omdat dan gemotiveerd in de zienswijze moet worden aangegeven waar het volgens de bezwaarmakers aan schort. Vervolgens komt er een gedegen motivering waarom de zienswijze wel of niet gehonoreerd moet worden.

Er zijn een aantal redenen waarom niet gewacht kan worden op de Tweede Kamer. Het zorgt voor een aantal maanden vertraging, terwijl het in het proces uiteindelijk bij elkaar komt. Daarnaast moet de provincie niet alleen een betrouwbare overheid naar de bewoners zijn, maar ook naar de partijen die een aanvraag hebben gedaan. Daar moet ordentelijk op worden gereageerd. De gedeputeerde is er niet voor om dat proces te stoppen. De volgende stappen komen nog een aantal keer terug in de commissie en in PS. Nu volgt eerst een termijn van zes weken waarin een zienswijze kan worden neergelegd. Hij ziet geen aanleiding om daarin een vertraging op te werpen.

De voorzitter constateert dat het onderwerp terugkomt in PS van 6 november 2017.